

Chambre des Représentants

SESSION 1979-1980

29 MAI 1980

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 2 de l'arrêté royal n° 82 du 28 novembre 1939 réglementant le commerce ambulant

(Déposée par M. Desutter)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'arrêté royal n° 82 du 28 novembre 1939 réglementant le commerce ambulant pris en vertu de la loi du 1er mai 1939 de pouvoirs spéciaux et ratifié par la loi du 16 juin 1947 dispose en son article 2 que, pour l'application de cet arrêté, est considéré comme commerce ambulant la vente ou l'offre en vente au consommateur de toutes denrées ou marchandises et de tous objets généralement quelconques, qui s'effectue notamment sur les marchés publics, y compris les kermesses, foires, halles, marchés couverts et les lieux accessibles au public et non spécifiquement affectés à l'usage de la vente ou de l'offre en vente.

La jurisprudence et la doctrine spécialisée ne sont pas unanimes en ce qui concerne l'interprétation des notions d'« accessible au public » et de « (non) spécifiquement affecté à l'usage de la vente ou de l'offre en vente ».

D'aucuns sont d'avis que l'accessibilité doit être caractéristique des lieux en question, en d'autres termes que les lieux doivent en général être ouverts sans restriction au public, même lorsque aucune vente ou offre en vente ne s'y tient, tandis que d'autres sont favorables à une interprétation plus large et affirment qu'il suffit que les lieux soient accessibles au moment même de la vente ou de l'offre en vente.

En ce qui concerne la notion de « (non) spécifiquement affecté à l'usage de la vente ou de l'offre en vente », certains estiment que l'affectation spécifique est déterminée par le fait même de vendre, en d'autres termes, qu'elle se produit au moment même de la vente tandis que la jurisprudence récente et la doctrine à peu près unanime estiment que la notion en question doit être interprétée dans un sens objectif, c'est-à-dire que ne peut être considéré comme affectation spécifique que celle que possède le local en général, indépendamment de la vente en question.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1979-1980

29 MEI 1980

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 2 van het koninklijk besluit n° 82 van 28 november 1939 houdende reglementering van de leurhandel

(Ingediend door de heer Desutter)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het koninklijk besluit n° 82 van 28 november 1939 houdende reglementering van de leurhandel, getroffen krachtens de wet van 1 mei 1939 op de bijzondere machten en bekrachtigd bij de wet van 16 juni 1947, bepaalt in zijn artikel 2 dat, voor de toepassing van dit besluit, als leurhandel wordt beschouwd de verkoop of het te koop aanbieden aan de verbruiker van alle waren of goederen en, in het algemeen, van gelijk welke voorwerpen, gedaan o.m. op de openbare markten, inbegrepen de kermessen, foren, hallen, overdekte markten en de plaatsen toegankelijk voor het publiek en niet specifiek bestemd om gebruikt te worden voor de verkoop of voor verkoopaanbiedingen.

Nopens de interpretatie van de begrippen « toegankelijk voor het publiek » en « (niet-) specifiek bestemd om gebruikt te worden voor de verkoop of verkoopaanbiedingen » bestaat evenwel geen eensgezindheid in de rechtspraak noch in de gespecialiseerde rechtsleer.

Terwijl sommigen de mening zijn toegedaan dat de toegankelijkheid inherent aan de betrokken plaats moet zijn, m.a.w. dat de plaats in het algemeen vrij moet openstaan voor het publiek, ook wanneer er geen verkoop of verkoopaanbiedingen plaats hebben, wordt door anderen een ruimere interpretatie voorgehouden door te stellen dat het volstaat dat de plaats toegankelijk is op het ogenblik zelf van de verkoop of de tekoopaanbiedingen.

In verband met het begrip « (niet-) specifiek bestemd om gebruikt te worden voor de verkoop of voor verkoopaanbiedingen » menen sommigen dat de specifieke bestemming bepaald wordt door de verkoopakte zelf m.a.w. op het ogenblik van de verkoop, terwijl de meer recente rechtspraak en de nagenoeg eensgezinde rechtsleer voorhouden dat bedoeld begrip in objectieve zin moet worden geïnterpreteerd m.a.w. dat als specifieke bestemming enkel deze in aanmerking mag genomen worden welke het lokaal, buiten de besproken verkoopakte, in het algemeen heeft.

Il est clair que cette confusion ne favorise pas la sécurité juridique dans le domaine de la réglementation du commerce ambulant. Rien que pour ce seul motif il semble indiqué de rédiger le texte incriminé de manière plus précise et moins ambiguë.

* * *

Un deuxième motif, non moins important, pour obtenir une plus grande clarté en ce domaine c'est l'interférence inévitable entre la législation sur le commerce ambulant et celle relative aux ventes dites itinérantes, qui sont définies et réglées par l'article 53 de la loi du 14 juillet 1971 sur les pratiques du commerce.

Cet article 53, qui interdit toute vente itinérante, dispose également que cette interdiction générale ne porte nulle atteinte à l'application de la réglementation sur le commerce ambulant : dès lors, lorsque l'arrêté royal n° 82 est applicable notamment en ce qui concerne les lieux où la vente se fait, l'interdiction générale qui figure à l'article 53 de la loi du 14 juillet 1971 n'est absolument pas d'application. Il suffit, en ce cas, de satisfaire uniquement aux conditions prévues en matière de commerce ambulant.

Il est clair, dès lors, que, selon qu'une interprétation large ou restrictive est donnée aux deux notions précitées, le champ d'application de la réglementation (= l'interdiction générale) en matière de ventes itinérantes est restreint ou élargi.

* * *

Pour éclairer le sens des termes « les lieux accessibles au public et non spécifiquement affectés à l'usage de la vente ou de l'offre en vente », utilisés à l'article 2 de l'arrêté royal n° 82, il faut nécessairement opter pour une interprétation large ou restrictive des deux concepts qu'ils renferment.

En dépit de quelques rares décisions judiciaires en sens opposé, il est manifeste que l'intention des auteurs de l'arrêté royal du 28 novembre 1939 a été de prendre le concept « (non) spécifiquement affectés à l'usage de la vente ou de l'offre en vente » au sens objectif, c'est-à-dire de retenir comme critère d'appréciation l'affectation normale du lieu et non l'affectation modifiée par suite d'une décision prise par l'organisateur d'une vente.

Il paraît également indiqué d'interpréter le concept « accessibles au public » de manière objective. En effet, si l'on soutient que la condition d'accessibilité au public n'est pas requise en toutes circonstances, mais uniquement au moment de la vente ou de l'offre en vente, cette condition paraît superflue, étant donné que l'on peut difficilement parler de « vente » ou de « mise en vente » si le local où ces opérations ont lieu n'est pas accessible au public.

* * *

Compte tenu des considérations ci-dessus, la présente proposition de loi met, par la simple insertion des termes « normalement » et « d'ordinaire », l'accent sur les caractéristiques objectives des deux conditions citées.

Le dépôt de cette proposition ne dispense nullement de s'attacher à revoir la législation relative à l'exercice des activités ambulantes à la lumière des nouvelles contingences socio-économiques et eu égard à l'expérience acquise dans

Het is duidelijk dat deze verwarring de rechtszekerheid op het gebied van de reglementering van de leurhandel niet ten goede komt. Om deze reden alleen reeds lijkt het aangewezen om de betwiste bewoordingen in meer duidelijke en ondubbelzinnige termen op te stellen.

* * *

Een tweede, niet minder belangrijke reden om op dit stuk tot meer klaarheid te komen ligt vervat in de onontkoombare interferentie tussen de wetgeving op de ambulante handel en de wetgeving nopens de zgn. reizende verkopen, zoals deze verkopen gedefinieerd en geregeld worden bij artikel 53 van de wet van 14 juli 1971 betreffende de handelspraktijken.

Bedoeld artikel 53, welke elke reizende verkoop verbiedt, bepaalt tevens dat dit algemeen verbod de toepassing van de reglementering inzake ambulante handel onverkort laat : wanneer men derhalve onder het toepassingsstelsel van het koninklijk besluit n° 82 valt, o.m. wat de plaats betreft waar de verkoopactie plaats heeft, dan geldt hoe dan ook het algemeen verbod niet dat in artikel 53 van de wet van 14 juli 1971 is opgenomen. Men hoeft in dit geval uitsluitend te voldoen aan de voorwaarden welke op het stuk van de leurhandel (le commerce ambulant) worden gesteld.

Het is derhalve duidelijk dat, al naar gelang een beperkte of ruimere interpretatie aan de hogervermelde twee begrippen wordt gegeven, het toepassingsgebied van de reglementering (= het algemeen verbod) inzake de reizende verkopen wordt uitgebreid of ingekort.

* * *

Wanneer men de in artikel 2 van het koninklijk besluit n° 82 aangewende bewoordingen « plaatsen toegankelijk voor het publiek en niet specifiek bestemd om gebruikt te worden voor de verkoop of voor verkoopaanbiedingen » wil verduidelijken, moet men noodgedwongen opteren voor een al dan niet beperkte interpretatie van de twee begrippen welke erin besloten zijn.

In weerwil van enkele schaarse andersluidende rechterlijke uitspraken, ligt het wel voor de hand dat het in de bedoeling van de auteurs van het koninklijk besluit van 28 november 1939 moet gelegen hebben om het begrip « (niet-) specifiek bestemd om gebruikt te worden voor de verkoop of voor verkoopaanbiedingen » in objectieve zin op te vatten m.a.w. dat als beoordelingscriterium de normale bestemming van de plaats moet gelden en niet de bij beslissing van de inrichter van een verkoop omgebogen bestemming.

Een objectieve interpretatie van het begrip « toegankelijk voor het publiek » lijkt evenzeer aangewezen. Wanneer men trouwens zou stellen dat de toegankelijkheid voor het publiek niet in alle omstandigheden vereist is maar uitsluitend op het ogenblik van de verkoop of de tekoopaanbiedingen, dan lijkt deze voorwaarde overbodig vermits men bezwaarlijk van « verkopen » of « tekoopaanbiedingen » kan spreken wanneer het lokaal waarin deze handelingen plaats vinden, niet zou toegankelijk zijn voor het publiek.

* * *

Rekening gehouden met bovenstaande overwegingen worden in onderhavig wetsvoorstel de objectieve kenmerken van de beide besproken voorwaarden benadrukt door de eenvoudige toevoeging van de woorden « normaal » en « gewoonlijk ».

Het indienen van dit wetsvoorstel houdt geenszins in dat geen werk zou moeten worden gemaakt van de herziening van de wetgeving betreffende de uitoefening van de ambulante activiteiten in het licht van de gewijzigde economische

le domaine des pratiques du commerce. A l'occasion de cette révision, il conviendra sans doute de s'interroger sur l'opportunité de maintenir les deux lois distinctes qui établissent, d'une part, les règles relatives aux ventes itinérantes et, d'autre part, celles concernant le commerce ambulancier.

Dans l'attente de cette révision globale, il paraît utile d'éliminer toute incertitude juridique dans le domaine dont il est question.

PROPOSITION DE LOI

Article 1

A l'article 2, premier alinéa, 3°, de l'arrêté royal n° 82 du 28 novembre 1939 réglementant le commerce ambulant, les termes « les lieux accessibles au public et non spécifiquement affectés à l'usage de la vente ou de l'offre en vente » sont remplacés par les termes « les lieux qui sont normalement accessibles au public et qui, d'ordinaire, ne sont pas spécifiquement affectés à l'usage de la vente ou de l'offre en vente ».

Art. 2

La présente loi entre en vigueur un mois après le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

28 avril 1980.

en sociale toestand en rekening gehouden met de ervaring welke men intussen op het stuk van de handelspraktijken heeft kunnen opdoen. Bij deze herziening zal men er zich zekerlijk moeten over beraden of het nog zinvol is twee onderscheiden wetten te behouden waarbij enerzijds de regels betreffende de reizende verkopen en anderzijds deze betreffende de ambulante handel worden vastgelegd.

In afwachting van deze globale herziening lijkt het wel zijn nut te hebben om inmiddels op het besproken gebied alle rechtsonzekerheid weg te werken.

E. DESUTTER

WETSVOORSTEL

Artikel 1

In artikel 2, eerste lid, van het koninklijk besluit n° 82 van 28 november 1939 houdende reglementering van de leurhandel, worden onder 3° de woorden « de plaatsen toegankelijk voor het publiek en niet specifiek bestemd om gebruikt te worden voor de verkoop of voor verkoopaanbiedingen » vervangen door de woorden « de plaatsen die normaal voor het publiek toegankelijk zijn en gewoonlijk niet bestemd zijn om gebruikt te worden voor de verkoop of voor tekoopaanbiedingen ».

Art. 2

Deze wet treedt in werking één maand na haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

28 april 1980.

E. DESUTTER